

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MÁGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. · TELEFON 2-52

Az énekmester

Az Universul című lap vezércikkét valamely politikai körökben nagy feltűnést azért, mert a lap régi liberális szemléletű és főszerkesztője miniszterviselt a liberális pártnak. A cikkben nem kegyes kézzel bírálták Tatarescu miniszterelnökkel és az az ellenzéki hang, amely legutóbbi hetekben megnyilvánult a hasábjain a kormánnyal szemben, megelégedett a fortissimot. Nem a liberális párt bántja, hanem a kormánytól tagadt a tehetséget, hogy az ország ügyeit elvégezdje. Abban a csendes küzdelemben, amely a kormány és a pártvezetőség között folyik az Universul a pártelnökség mellett. Soha nem voltunk olyan naivak, — a lap — hogy túlnagy fontosságot tulajdonítsunk a kormányelnökök kijelentésével, melyekkel kormányzásuk idejét illetően szólamokba bocsátkoznak. Rendes könyvek között az ilyen kijelentések a kormányhatályát jelentik, különösen ha a kormányzást az erkölcsatlenség jellemzi. A súlyosbítt tehetetlenség jellemzi. Semmi komoly okunk, hogy a miniszterelnök optimizmusának különösebb hitelt adjunk, amikor bizonygatja, hogy az ország még egy esztendőig lesz szerencsés. A kormányzatot az ő kormányzása jótékonyának. A miniszterelnök azonban ezolyan furcsa kijelentést is tett, amely az ő figyelmét érdemel, mert eltér a szokásos szövegtől. A liberális párt legutóbbi állandó választmányi ülése után a miniszterelnök ugyanis ezt mondta az újságíróknak:

Sajnálom, hogy nem szolgálhatok a szociális szándékokkal. Mindössze annyit tudhatok, hogy az állandó választmány elismertem, mit szándékozom tenni a kormányzás harmadik évében. A pártját megírták és mi énekesek fogjuk.

Ez egy őszinte megnyilatkozás, — folyó a lap — amelyre Tatarescu multjában nem jogosított fel, hogy várjuk. Azt az ezzel mondani, hogy a kormány nem a végrehajtó csoport, mely a más előző megírt hangjegyek alapján énekel. Tatarescu mint ennek a végrehajtó csoportnak a főnöke ezen nyilatkozatával a leghatározottabb módon, hogy a kormány nem rendelkezik semmiféle kezdeményezéssel, nincs meg a cselekvési szabadsága, nincs programja és más feladata, mint az előre megírt partitúrát elénekelni. Felvetődik a kérdés, hogy ki írta ezt a partitúrát? Kinek a felelőssége énekelik ezt a partitúrát, amelyből kiderült, hogy nincsen benne semmi zene? És ha elgondoljuk, hogy milyen ártással beszélnek az alkotmány közeli közeledéséről, meg kell kérdeznünk: Hova tartunk? Mi készül? Ha Tatarescu kijelentése az alkotmányosság szempontjából megelégedt, akkor erkölcsi szempontból egyenesen a párt a pártja néve, melynek az ország legnagyobb politikai, nemzeti és társadalmi alkotásait köszönheti. A liberális párt nem szokta a mások által előre megírt partitúrát énekelni, bármilyen hatalmas legyenek is ezek a partitúrák. Az ilyen gondolat minden méltóságról, minden belátásról és kezdeményezésről nem felel meg a liberális párt hagyományainak, bármilyen érdeklődés állana a jelenlegi kormányra másra. Hárítani a felelősséget a

Nem elég a fegyelmi bizottság előtt megkezdni a jogvédelmet, hanem már a vizsgára rendező intézkedés ellen is felelősséget kell

Nagy beszédet mondott Gyárfás Elemér dr. szenátor a Tarnava Mica megyei Magyar Párt közgyűlésén. Beszéde elején reámutatott arra, hogy egyesek ideig-óráig kiszakadhatnak ugyan a pártból, de az események előbb-utóbb mindenkit visszaterelnek az ország ügyei köré, hogy ki mikor szorul rá az egyetlen segítőkézre, mely támogatására mindig készen áll: a Magyar Párt védelmére.

Sorszerűen fedele alá kell húzódni minden romániai magyarnak, mert sehol másutt nincsen számára

A Magyar Párt igyekszik meggyőzni a kormányt

A nyelvviszák ügyét ismertette ezután. A közigazgatási keresetek beadására csak azok jogosultak, akiket a jogszabályok a saját közvetlen sorsukban sértettek, vagyis maguk az érdekeltek. Kollektív eljárásnak ilyen esetekben helye nincsen, ami nagyban megnehezítette a párt eljárását ezekben az ügyekben. Teljes politikai súlyával igyekezni fog meggyőzni a kormányt a jogszabályok elrendelésével olyan utra tévedt, amely öt mind távolabb viszi és egyene-

sen szembeállítja saját kisebbségi polgáraival.

Igazságos, egyenlő elbánást mindenki számára

Ilyen jogorvoslatok a közigazgatási bírósághoz intézendő kereset és a revíziós bizottsághoz való felelősséget. Elképzelhetetlen, hogy az illetékes magasabb bíróságok a vizsgára rendelés ténye ellen beadott panaszoknak helyt ne adjanak.

Ezzel kevesebbet kockáztatnak az érdekeltek,

rehabilitálni, mint amit mások határoznak? Az egész országban mindenféleképpen a szükség mutatkozik, az összes társadalmi rétegekben erőre vett a reménytelenség és erkölcsatlenség, sorra elvesztették a morális értékeket, egyik a másik után és a fájdalomnak ezen korszakában, amikor az országnak szüksége van egy felelős kormányra, mely szabad kezdeményezési joggal rendelkezik a naponta felmerülő nehézségekkel szemben, ki vagyunk szolgáltatva néhány felfogadott énekesnek, hogy megrendelt partitúrát énekeljenek. A partitúrát megírták és mi énekeljük, — mondotta Tatarescu. Megfe-

hely. Foglalkozott a kisebbségi köztisztviselők helyzetével és reáért arra a vádra, amelyet állandóan hangoztatnak a Magyar Párt ellen: hogy annak idején a párt bírta volna rá a sok ezer tisztviselőt a hűségük megtagadására.

A Magyar Párt 1922-ben, elődje a Magyar Szövetség 1921-ben alakult, míg a tisztviselői hűségüket az impériumváltás első hónapjaiban, tehát 1918-ban és 1919-ben követték,

amikor a Magyar Pártnak, vagy Szövetségnek még híre sem volt.

Ezeknek az elidegenítés és szélsőségekbe kergetése nem lehet államérv.

A Magyar Párt, a körülményekre való tekintettel, nem adhatott egyenes utasítást követendő magatartásukra. A pártfegyelem nem akadályozhatja azonban ott abban, hogy egyéni nézetét el ne mondja. Jogászai meggyőződése az, hogy a jogvédelmet nem elég a fegyelmi bizottság előtt megkezdni, hanem jogorvoslatot kell élni már a vizsgára rendező intézkedés ellen.

ha a beadott jogorvoslatra hivatkozva, annak jogerős eldöntéséig a vizsgára rendelés sérelmes intézkedés teljesítését függőben tartják, mintha vizsgára állva elismerik a vizsgáztató bizottság illetékességét nyelvtudásuk megállapítására és vállalják annak kockázatát, hogy a fegyelmi bizottság vizsgáik eredményéhez képest döntsön sorsukban.

Soha nem tiltakoztunk amiatt, ha az állam még oly szigorú feltételeket irt elő bizonyos közhivatalok elnyeréséhez.

Követeljenek bármilyen vizsgát és előképzettséget a felvétel előtt, de természetesen egyformán mindenki részére. Hogy azonban már állásban levő, sőt véglegesített köztisztviselőket vagy éppen szabad foglalkozású egyéneket utólag ötletszerűen nyelvviszákra rendeljenek és ez alapon kenyerüktől megfoszsanak anélkül, hogy legalább szerzett jogukat elismernék, ez olyan igazságtalanság, mely ellen messzehangzó szóval tiltakozunk kell.

A nyelvviszák rendszere valószínűleg oda kergette az összmagyarság védőfedele alá az utolsó társadalmi osztályt is,

mely eddig tartózkodott attól, hogy a Magyar Párt mellett nyíltan állást foglaljon és amelynek tartózkodását mi is kénytelenek voltunk megértéssel nézni. Bizonyítéka ez annak, hogy a Magyar Párt tényleg az egyetlen szervezet, mely számukra nyitva áll és amelyet ezért a magának kell éreznie mindenkinek, akit származása, anyanyelve, érzülete vagy műveltsége velünk sorsközösségbe állított. Végezetül

ez marad az egyetlen mentőhorgony, amelyben megkapaszkodhatunk és az egyetlen szalmafédel, amely ütött-kopott, primitív és fogyatékos ugyan, de védelmet nyújt

s ennek oltalmában, egymásba karolva, elviselhetjük a reánk zuduló megpróbáltatásokat s elszántságot és lelkesedést gyűjthetünk az újabb erőfeszítésekre.

ledkezett azonban arról, hogy a szerző és az énekesek mellett van egy harmadik elem is: a hallgatóság, ebben az esetben a közvélemény. Nem gondol Tatarescu, vagy nem gondolnak azok, akiknek talán több tapasztalatuk van, arra, hogy elérkezik a kijózanodás pillanata és akkor majd nyersen felbeszakitják a partitúrát? És akkor sok minden történhetik? Megtörténhetik például, hogy az énekesek kénytelenek lesznek a karmesteri pálcának egy diszkrét intésére más éneket kezdeni és az Eroica hangjai egyszeriben átváltoznak a gyászinduló ütemeire...

Igy őrzik a békét

Elindult az amerikai hajóraj az európai vizekre, angol csapatokat indítanak Afrikába, az egész olasz haderőt mozgósították

Abessziniában most van az esős év-szak, amely még körülbelül három hétig tart. Az elmúlt napokban olyan nagymennyiségű víztömegek zudultak alá, amelyek országszerte árvíz-katasztrófát okoztak. A Nilus felső folyása több helyen kilépett medréből és óriási területeket árasztott el. A híres Tana-tó is kilépett medréből.

Jelenleg Abessziniának majdnem egész nyugati része víz alatt áll. Az utak használhatatlanok.

A tevék és lovak hasig gázolnak az iszapban. Az eső következtében fellépett árvíz Addis-Abeba és Dzsibuti között a vasutvonalat több mint háromszáz méter hosszúságban elmosta. A közlekedés ezen a vonalon teljesen megszűnt. Éjjel-nappal dolgoznak a vasuti pályák helyreállításán, mert ennek egy esetleges háborúban rendkívül nagy a fontossága. Az árvíz-katasztrófa következtében több száz ember életét vesztette.

Az olasz-abesszini döntőbíró Bernben eredménytelenül fejezte be tanácskozásait. A kiadott hivatalos közleménye szerint

lehetetlen volt megállapítani azt, hogy ki volt a támadó fél.

A döntőbíró tagjai Bernből Párisba utaztak és ott folytatják tanácskozásait. Egyre bizonytalanabb azonban a megegyezés létrejötte. Nem látszik valószínűnek az sem, hogy a döntőbíró szeptember negyedikéig, amikor a Népsszövetség tanácsát, befejezi tanácskozásait. Miután a döntőbíró Bernben nem tudtak megegyezésre jutni, Párisban az ötödik döntőbíróhoz, Politisz párisi görög követhöz folyamodnak majd.

Mussolini egy angol újságíró előtt kijelentette, hogy

Olaszország el van határozva a Népsszövetség azonnali elhagyására, ha az az abesszini konfliktusból kifolyólag megtorló intézkedéseket alkalmazna Olaszországgal szemben.

Kijelentette még azt is, hogy Olaszország bármilyen büntetési rendszabály kezdeményezésére is fegyveres ellenállással válaszol.

Egyiptomi lapok közlése szerint Spinks pasa tábornokot, az egyiptomi angol csapatok parancsnokát, sürgősen Londonba rendelték. Ebből arra következtetnek, hogy az angol-afrikai csapatok megerősítése küszöbön áll. Megerősítik Anglia szudáni határait is és Tana-tó környékén csapatokat vonnak össze.

Addis-Abeba-ból jelentik, hogy szombaton délután a népus utasítására röpcédulákat osztogattak, amelyeken a lakosságot a légi és a gáztámadások esetére kioktatják a védekezésre.

A röpcédulák nagy ijedelmet keltettek az abesszini főváros lakossága között.

A hindu, örmény és görög kereskedők sorra hagyják el az abesszini fővárost. Az abesszini császár felesége felhívást intézett az asszonyokhoz, akiket arra

szólít fel, hogy imádkozzanak a világbékéért.

Londoni diplomáciai körökben mindinkább az a meggyőződés kerül előtérbe, hogy a diplomáciai közbenjárás az olasz-abesszini konfliktusban meddő marad. Ha a re angol külügyminiszter tegnap hosszasan tanácskozott Pope amerikai szenátorral, Roosevelt elnök bizalmas barátjával. Angliában az a meggyőződés, hogy abban az esetben, ha az angol kormány az európai kontinens nagyhatalmaival az együttműködésre nem tud megegyezni, úgy szorosabb kapcsolatokat és együttműködést kell teremtenie az Amerikai Egyesült Államokkal.

Olaszország északi részében megkezdődtek vasárnap a nagy hadgyakorlatok. Vasárnap óta az egész olasz hadsereg mozgósítva van. Északolaszország hadiállapot képét mutatja. Számos utvonat elzártak a közlekedés elől, hogy a katonaság szállítását zavartalanul biztosíthassák.

A nagy hadgyakorlaton husz hadosztály vesz részt, ami körülbelül fél millió embert jelent.

~~~~~

A parlamenti vizsgálóbizottság jelentése a hivatalos lap ügykezelésében két év előtt felmerült különböző szabálytalanságokról

Két év előtt sorozatos vizsgálatok folytak le a hivatalos lapnál és ezek a vizsgálatok különböző szabálytalanságokat lepleztek le. Procopie pénzügyi vezérfelügyelő által elkészített jelentés szerint a hivatalos lap ügykezelésénél csalások, sikkasztások és okirathamistások történtek. Ezt a jelentést az elmúlt évben a pénzügyminiszterium parlamenti vizsgálóbizottsága elé terjesztették, de ezzel meg is rekedt az ügy, mert a visszaélések miatt senkit nem vontak felelősségre. Az ügy már szinte feledésbe ment, amikor most a pénzügyminiszterium végül mégis jónak látta a fegyelmi vizsgálatot elrendelni. A hivatalos köz-

~~~~~

Manolescu-Strunga leleplezi hogy az elhibázott külkereskedelmi rendszer nem az ő bűne

A devizarendszer és a külkereskedelmi rendeletek miatt az utóbbi időben heves támadások érték Manolescu-Strunga volt kereskedelmi és ipariügyi minisztert és minduntalan a szemére vetették, hogy az ő elhamarkodott rendeletei és az általa aláírt egyezmények tették a helyzetet súlyosabbá. Különösen a negyvennégy százalékos devizafelár bevezetését nem tudják elfelejteni, mert ez a rendszer súlyos ellenintézkedések megtételére kényszerítette a szomszédos államokat.

A sorozatos támadásokra most érdekes cikk látott napvilágot az Excelsior című lapban. A cikk, amely valószínűleg

Azok a hadosztályok, amelyek ezen a hadgyakorlaton nem vesznek részt, helyi gyakorlatokat végeznek és ilyenformán az egész olasz hadsereg mozgósítva van. A hadműveletek területén ott van az olasz király, Mussolini, továbbá valamennyi külföldi katonai attasé is. A behívott tartalékos tisztek között van kétszáz képviselő, negyven szenátor, tizenöt miniszter és tíz államtitkár is.

A francia közvélemény foglalkozik a nagy olasz hadgyakorlattal és annak nagy politikai jelentőséget tulajdonít. Franciaországban az a vélemény, hogy ez a hadgyakorlat élénken demonstrálja, hogy egy esetleges keletafrikai háború nem köti le teljesen az olasz haderőt.

Abban, hogy a hadgyakorlatot nem a francia, hanem az osztrák határon rendezik, újabb bizonyítékát látják a francia-olasz barátságának.

Washingtoni jelentés szerint az észak-amerikai államok tengerészeti vízerkara a bizonytalan világpolitikai helyzetre való tekintettel az amerikai hajóhad felderítő rajját az Atlanti óceánra rendelte. Ez a felderítő raj újabb intézkedésig az Atlanti óceánon állomásozik.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

Manolescu-Strunga volt miniszter tollából való, leszögezi, hogy már elejétől kezdve hiányzott a szilárd irányelv, amelyet követni lehetett volna. Abban az időben a megkötött egyezmények lehetőséget nyújtottak arra, hogy a nehézségeket leküzdjék. A kormány azonban, amely egyedül felelős az országgal szemben, nem tartotta be a kijelölt utat. A miniszter pedig kénytelen volt engedni és alárendelte tervét, amelynek eredményességét mindenki elismerte. A devizarendszer bevezetését a Nemzeti Bank szakértői harcolták ki, mert akkoriban a lei árfolyama leromlott és ezzel a rendszerrel akartak olyan hely-

CAPITOL-MOZI
augusztus 27-től

Bucsu- keringő

CHOPIN FR. a halhatatlan zenészerző romantikus élete.
Rendezte BOLVÁRY GÉZA

A főszerepekben:

Wolfgang Liebeneiner,
Sybille Schmitz, Hanna Waag

SELECT és APOLLO-MOZIK

augusztus 27-től

Minden poklon keresztül

Érdekfeszítő kalandorfilm FRÉD ANDREAS regénye után

A főszerepekben

Carl Ludwig Diehl, Brigitte Horn
Rendezte: PAUL WEGENER.

zetet teremteni, amely a bizalmat iránt ismét megszilárdítsa. A volt miniszter végül is kijelenti, hogy a mány kötelessége a mostani téves reskedelmi politikát felülvizsgálni visszatérni azokhoz az intézkedésekhez amelyeket nem tartottak be, de amelyek alkalmasak arra, hogy a rendkívül moly helyzetet megjavítsák.

~~~~~

A francia parasztlakoznak a külföldi buza behozatal ellen

Laval francia miniszterelnök vasárnap beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a kormány tisztában van a parasztsághoz való viszonyával és azon fáradozik, hogy a parasztságot boldogulással elősegítse. Ugyanakkor vasárnap a parasztságot népes gyűlés tartott. Ez alkalommal megalakították a parasztságot harci szervezetét. Követelték, hogy a kormány emelje fel a termékek árát, egyben pedig zárja el a határt a külföldi mezőgazdasági termékek elől. Kijelentették, hogy amennyiben a kormány nem cselekszi meg, úgy a parasztságot szervezet tagjai denaturalizálással vehetetlenül teszik a külföldről behozott mezőgazdasági terményeket.

~~~~~

A magyar hercegprímás felszenteli Anglia első bazilikáját

Serédi Jusztinián magyar hercegprímás Pius pápa megbízásából szeptember 12-én az angliai Downshire várára felszenteli az új apátsági templom felszentelési szertartás körülbelül négy óra hosszáig fog tartani. A református templom Angliában a katolikusok nem rendelkeznek. Serédi Jusztinián kivül résztvesznek angol biboros is, azonkívül hét angol tizenkét püspök, tizenöt apát, ezer nagyszámu világi pap, szerzetes és nővér, valamint nagyszámu zarándok. A felszentelés Anglia katolikus társadalmának nagy ünnepe lesz. XI. Pius pápa új templomot a kisebb bazilikák rangjára emelte és ez lesz Angliának egyetlen bazilikája.

A Magyar Négyelet gyűlése szeptember 12-én délután 6 órakor lesz a Magyar Házban és kéri a tagok pontos megjelölését.

Megdöbbenő statisztika

Százezer munkanélküli van Romániában

100 ezer között tizenkétezer tanító, nyolcezer tanár, négyezer ügyvéd és sokezer magántisztviselő van

intellektuelek száma százezerre becsülhető.

Chiriatescu, a főiskolai oktatás vezérigazgatója, nemrég memorandumot dolgozott ki, amelyben rámutatott arra, hogy feltétlenül szükség van a diákok számának korlátozására, mert a jelenlegi rendszer csak arra való, hogy a tanult proletáriátust növelje. Rámutatott arra, hogy amíg 1921/22-ben az összes romániai egyetemeken a diákok száma 18.000 volt, addig az 1934/35. évi tanévben ez a száma már 30.380. Szerinte a lakosság számához viszonyítva egyetlen országban sincsen annyi diák, mint Romániában.

Az általa szerkesztett emlékirat tartalmazza az egyetemekre beiratkozott hallgatók nemzetiségi statisztikáját is. Bu-

arestiben a diákok 81 százaléka román, 19 százaléka kisebbségi. Jasiban 78 százalék román, 22 százaléka kisebbségi.

A cluji egyetemen van 65 százalék román, 20 százalék magyar, 10 százalék zsidó és 5 százalék német nemzetiségű hallgató.

A cernauti egyetem hallgatói között van 60,8 százalék román, 24,7 százalék zsidó, 7 százalék német, a többi pedig ukrán nemzetiségű. Ezzel szemben a liceumi tanulók száma erősen apadt. 1927-ben Romániában 117.000 liceumi tanuló volt, 1934-ben 87.001 és 1935-ben már csak 82.863. Valószínűnek látszik, hogy a liceumi tanulók számának apadása a felvételi és a kis érettségi vizsgák megszigorításával áll összefüggésben.

Megszakad a viszony

Amerika és a szovjetek között a megszegett ígéret miatt

eg egy éve, hogy az Egyesült Államok-kormány elismerte az orosz szovjet és felvette velük a diplomáciai kapcsolatokat. Ennek főakadálya addig volt, hogy Oroszország a kommunista propagandát nemcsak Európára, hanem Amerikára is kiterjesztette. Hosszas tárgyalások után a washingtoni kormány szerte a szovjeteket, de ennek főfeladata az volt, hogy

minden lehetség megvan arra, hogy a diplomáciai viszony Amerika és Oroszország között megszakadjon.

Amennyiben az orosz kormány válasza nem lesz kielégítő és tovább folytatják a kommunista propagandát az Egyesült Államokban, úgy számolni kell a két ország közötti diplomáciai viszony megszakításával. Moszkvai politikai körök is számolnak ezzel a lehetőséggel, a lapok azonban csupán a tények regisztrálására szorítkoznak.

Ma még azt sem lehet tudni, hogy a szovjet egyáltalában válasszol-e az amerikai jegyzékre.

A betegpénztári gyógyszerárak megszüntetését és gyógyszereknek drogéria által való kiszolgáltatása ellen tiltakoztak a patikusok

Litvinov egyelőre Marienbadban üdül, a szovjetsajtó pedig nem meri kommentálni a vizsályt.

Nemcsak Amerikával keveredett konfliktusba Oroszország, hanem Lengyelországgal is. Hivatalos körök nem hajlandók egyszerűen tudomásul venni a lengyel távirati iroda moszkvai tudósítójának kiutasítását. Megállapítják, hogy ez a kiutasítás első jele a legutóbbi kommunista kongresszuson inaugurált új szovjetpolitikának. A nagygyűlésen hozott határozatok véget vetnek annak a téves feltevésnek, hogy a szovjetkormány politikája nem azonos a kommunista párt programjával.

A lapok további retorziókat sürgetnek és felvetik a kérdést, nem volna-e idősebbi a szovjettel megszakítani a diplomáciai viszonyt. Egyelőre tény az, hogy a viszony a két ország között sokkal rosszabb lett.

Lugojon nagy gyógyszerészgyűlés volt, amelyen Timistorontál, Arad, Caras és Severin megyék gyógyszerészei vettek részt. Turcu Todor, a severin megyei gyógyszerészek elnöke nagy beszédben vázolta azt a sérelmes állapotot, hogy drogériákban, illatszerekkereskedésekben, sőt még falusi kocsmákban is árulnak minden szakértelem nélkül gyógyszereket. Műtán ez a gyógyszerészek létét sulyosan érinti, kéri ennek a megszüntetését és követelik, hogy az egészségügyi minisztérium bocssássa ki — a már rég megígért — indexet, amely felsorolja azokat a gyógyszereket, amelyeket nem szabad drogistáknak árusítani. A gyűlés második fontos határozati

tárazatokat emlékiratban közlik a közegészségügyi miniszterrel. Elhatározták ezenkívül, hogy az ország különböző részein tartandó hasonló gyűléseken tömegesen vesznek részt.

Szerb zászlók

A németországi Lausitz városban és annak környékén nagyszámu szerbesség él, amely mindvégig megőrizte nyelvét és nemzeti sajtóságait. A Lausitzban megjelenő Szrbnszki Novine című lap közli azoknak az ünnepségeknak a lefolyását, melyeket a Dolivina nevű szerb kulturegyesület rendezett. Az ünnepségen körülbelül ötezer szerb vett részt. A legtöbben szerb népviseletben voltak. A tömeg fölött szerb és horogkeresztes zászlók lengtek és ugyanilyen lobogók ékesítették a kulturegyesület székházát is. Watzlang kulturegyleti elnök nagy beszédet mondott, amelyen elismeréssel emlékezett meg Hitler német vezérkancelláról. A németországi szerbek — mondotta — Hitlernek köszönhetik, hogy szerbek maradhatnak, mert Hitler kiadta a jelszót, hogy Németországban szünjék meg a germanizálás. (?)

Nagytakarítás

egyes állami ágazatokban

Fővárosi jelentés szerint a rendőrségnel, a fővárosi ügyészségen, a fogházak igazgatóságainál és a pénzügyminisztérium egyes szolgálati ágainál rövidesen jelentős személyi változások történnek. M a r i n e s c u Gavrilă, a fővárosi rendőrprefektusa rövidesen távozik állásából. Változások történnek majd az ország több városában is, különösen az állambiztonsági és erkölcsrendészeti osztályoknál. Az igazságügyminiszterium az ilfovi ügyészségen és a fogházak vezetésénél készít elő személyi változásokat. Elhatározták, hogy a fogházzörök kiképzésére szolgáló iskolákat kibővítik és az ország összes fogházai igazgatóinak helyzetét felülvizsgálják. A pénzügyigazgatóság a pénzügyi szolgálat külső ágainak átszervezését határozta el, de a Nemzeti Banknál is lesznek változások. Ezeket a személyi változásokat szeptember első napjaiban hozzák nyilvánosságra.

Kommunista per a budapesti bíróság előtt

Jolsvai Vilmos István budapesti műszerész több barátjával néhány hónap előtt titkos kommunista mozgalmat szervezett. A mozgalomnak több jó családból való fiatal ember és fiatal leány volt a tagja. Diplomás mérnök és érettségizett fiú is volt közöttük. A szervezet tagjai a nagyobb gyártelepek körül leskelődtek, ott rőpcédulákat osztogattak, amelyeken kommunista propagandát üztek, ezenkívül pedig a munkásokat sztrájkra buzdították. A rendőrség hamarosan figyelmes lett a titkos kommunista agitációra és a szervezkedés tagjait egymás után letartóztatta. A budapesti büntető törvényszék Szemák Jenő dr. táblai tanácselnök vezetésével tegnap kezdte meg ennek a nagyarányú bűnpernek a tárgyalását. Jolsvain kívül a pernek még harminckét vádlottja van. Huszonnégyen letartóztatásban vannak, a többiek pedig szabadlábban védekeznek. A tárgyalásra nagyszámu tanút idéztek be. A tárgyalás első napja a vádlottak személyi adatainak felvételével és a több száz oldalra terjedő vádirat felolvasásával telt el. Az ügyészség a kommunista szervezet tagjait az állam és a társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányuló kommunista mozgalommal vádolja.

„Pellegrini” vivóterem

Kurzus hölgyeknek, uraknak és gyermekeknek. Modern pedagógia. I. Piată Tepeș Vodă 2. Nyitva 3—9-ig. Nyitás szept. 1-én

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei
Hatoságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

—52 este 10 óra után 14—69 vagy 2—4

„Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Augusztus 26-tól szeptember 1-ig váro-
sunkban a következő gyógyszertárak tartan-
ak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN az Avram
Iancu-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a 3 August
utcában levő Löw-gyógyszertár és a Doro-
bantilor-utón levő Meiszner-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN a Doja-
utcában levő Róth-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Vaca-
rescu-utcában levő Braun-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN Kóváry-
Chioreanul Iosif gyógyszertára és

FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszer-
tára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mint Sokrates

olyan nyugalommal üritette ki az elmúlás
aperitívjét Wolgemast Pál a hírhedt eszt-
rablogyilkos, akin a reváli katonai fogház-
ban hajtották végre a halális ítéletet. Eszt-
országban ugyanis a legújabb büntetőtör-
vény szerint az elítélteknél megvan az a „ked-
vezménye”, hogy válogathat a halálnemben.
A választék nem nagy, akasztás vagy mé-
reg. Ennyiből áll mindössze a repertoár, de
az életből eltanácsoltnak azért mégis meg-
maradhat az illúziója, hogy saját guszta
szórint léphet a nirvánába. Wolgemast az
utóbbi halálnemet választotta és midőn az
ügyész és az orvosok cellájába léptek egy-
kedvűen vette át a hóhér kezéből a mérge-
poharat. A halál ugyyszólván másodpercek
alatt végzett vele. Ő volt az első, akit így
mérgegeltek meg. És miután halála így
könnyű volt, valószínűleg Esztországban rö-
videsen befellegzik a kötélnek, mert minden-
ki az antik görög távozás sokkal esztétiku-
sabb és gyorsabb formáját választja majd.

ÁLLAMI TANITÓK NYELVVIZSGÁJA.

Az állami iskolákban működő kisebbségi tanítók román nyelvvizsgájának időpontját a minisztérium szeptember 10-ben állapította meg. Ezen a napon városunkban, Cernautiban, Chisinauban, Galatiban, Oradeán, Clujon és Brasovban lesznek vizsgák. Ezen a vizsgán mindazok a kisebbségi tanítók résztvesznek, akik 1934-ben nem voltak vizsgán, vagy pedig az elmúlt évi vizsgán elbuktak. Ezen az újabb nyelvvizsgán a kisebbségi tanítók román nyelvből, történelemből és földrajzból fognak vizsgázni.

— A berlini alagút halottai. A berlini földalatti vasut beomlott alagútjában a mentési munkálatok során eddig nyolc újabb holttestet hoztak elő. Kizártnak tartják, hogy a még hiányzó munkások közül akár egy is életben legyen. A mentési munkálatokat vezető mérnökök véleménye szerint a beomlott alagútban még tizenegy halott munkás van.

Nem tudta megmenteni páciense életét és ezért öngyilkos lett egy fiatal katonaeorvos

Feltűnésteltető öngyilkossági kísérlet történt városunkban. Cioran Simion dr. főhadnagy, katonai orvos a helybeli katonai kórház műtőtermében revolverrel mellbe lötte magát. Az ápolónők azonnal értesítették Vlad dr. őrnagy-
orvost, a katonai kórház helyettes vezetőjét. A gyorsan előhívott orvosok úgy találták, hogy sürgős műtétre van szükség és ezt a műtétet nyomban végre is hajtották. Megállapították, hogy a golyó a szív közelében hatolt be és átfurva a tüdőt, a hátnál ismét elhagyta a testet. A nagy vérvesztés miatt vérátömlesztést is végrehajtottak, amelyhez az öngyilkosjelölt fiatal orvos fivére, Cioran Stefan dr. kapitány-orvos ajánlotta fel a vérért. A műtét sikerült és utána az

életunt orvos állapotában némi javulás következett be.

Az öngyilkossági kísérlet oka szoros kapcsolatban áll a fiatal orvos mester-
ségével. Az orvos ugyanis vakbéloperációt hajtott végre Dinu Nicolae altisz-
ten, amelynél néhány nap múlva komplikációk mutatkoztak. Az orvos bélcava-
rodást állapított meg és újabb műtétet végzett rajta. A műtét ismét sikerült, az orvos mindent elkövetett, hogy a beteg altiszt életét megmentse, de amikor nyilvánvaló lett, hogy menthetetlen, nagyfokú lelki levertség fogta el az orvost. Valószínű, hogy ez a levertség hatalmasodott el annyira rajta, hogy véget akart vetni életének.

Autókirándulás egy halottal és több súlyos sebesüléssel

Súlyos szerencsétlenség ért a Severin megyei Petrosa és Crivina községek között egy timisoarai kirándulótársaságot. A kirándulók szombaton délután utaztak el városunkból a poianai hegyek közé a Karner-cég egyik tehertöredékén, amelyet Feimer Károly soffőr vezetett. Vasárnap délután megindultak hazafelé. Az országúton az egyik kanyarnál a soffőr észrevette, hogy közvetlenül a gépkocsi előtt asszony halad a tehenével. A soffőr, hogy a szerencsétlenséget megelőzze, hirtelen megállította a kocsit. A hirtelen fékezés következményeként a teherautó felborult. Schmarda Márton, a Karner-cég negyvenkét éves tisztviselője koponyaalapi törést szenvedett és rövidesen meghalt, míg Szily Miklós a Generala biztosítótársaság tisztviselője válpere-

csont törést és belső sérüléseket szenvedett, Schmarda unokahuga pedig a karját törte. A kirándulótársaság többi tagja könnyebb sérülésekkel uszta meg a bajt. A szerencsétlenség után számos környékbeli lakos sietett a megsérült emberekhez, de segélynyújtás helyett ki akarták fosztani a sebesülteket. Számos óra és pénzárca tünt el, sőt még az autó egyik emelőjét is ellopták. Szerencsére több marginai gazda érkezett rövid idő múltán a szerencsétlenség színhelyére, akik a sebesülteket Marginára szállították. Szily Miklóst és az elhunyt Schmarda megsérült unokahugát gépkocsin városunkba hozták, ahol orvosi ápolás alá kerültek. A többi kiránduló pedig vonaton tért vissza a szomorúan végződött kirándulásról.

A kisántánt-államok külügyminiszterei állást foglalnak a dunai egyezmény ügyében

Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök tegnap este Bledbe utazott, hogy jelen legyen a szerdán megnyíló kisántánt sajtókonferencián. Titulescu román külügyminiszter kedden este érkezik meg Bledbe, Benes pedig szerdán reggelre jelezte érkezését. A sajtóértekezletre igen sok cseh és román újságíró érkezett a szerb és horvát hírlapírókon kívül. A sajtóértekezlet után kezdetét veszi a kisántánt konferencia, amely két fontos kérdésben lesz hivatott dönteni. Az egyik dunai paktum, a másik pedig a szovjet elismerése Jugoszlávia által. A Franciaország és Olaszország közötti és a dunai paktumra vonatkozó tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy beavatottak véleménye szerint a bledi konferencián a kisántánt államai között valószínűleg végleges álláspont alakul ki. A szov-

jetkormány elismerése tekintetében valószínűnek tartják, hogy Jugoszlávia részéről a szovjetek elismerése még ez év folyamán megtörténik. A kisántánt államok érkezete után a jugoszláv miniszterelnök Párisba és Londonba utazik. Amennyiben a kisántánt államok a dunai paktum kérdésében megállapodásra jutnának úgy Velencébe is utazik, hogy ott Suvich olasz külügyi államtitkárral tárgyaljon.

A párisi Havas-iroda jelenti: A magyar kormány álláspontja a dunai egyezmény kérdésében, úgy látszik, nem alakult ki Gömbös miniszterelnök legutóbbi beszéde óta. Hír szerint elhatározták, hogy az esetleges újabb megbeszéléseken résztvesznek, de követelni fogják a teljes jogegyenlőség elismerését ahhoz, hogy bármilyen egyezmény aláírásába belemennek.

— Két érdekes házasság. Prágában tegnap Karel Capek, az ismert cseh író, a Külváros című szindarab és számos regény írója, házasságot kötött Scheinklug Olga színésznővel. — Londonban tegnap szintén érdekes házasságot kötöttek. A menyasszony Churchill Diana, Churchill lord leánya, ki februárban vált el első férjétől. Churchill Diana tegnap ment Standy képviselőhöz, aki férjének ellenjelöltje volt a legutóbbi választásokon és akkor ismerkedtek meg.

— Kanadai szocialisták fantasztikus terve. A kanadai Alberta államban a választásokon a szocialisták a gazdapárt fölött döntő győzelmet arattak. Programjuk között szerepel az is, hogy Kanada minden egyes polgárának évi öt font sterlinget juttatnak. E célra központi bankot alakítanak és annak osztaléka lesz a fejenként kiosztandó öt font. Alberta állam bank köreiben a szocialisták győzelme nagy izgalmat keltett. Számos betétes kivonta a bankból betétjét.

A JUGOSZLAV KORMÁNYVÁLASZTÁS IDEIGLENES MEGOLDÁSA. Jugoszláviaban az egyesült ellenzék Kraguje nagyszabású négyülést tartott, amelyen ötvenez ember vett részt. Davidovics és Joanovics volt agrárpárti elnökök bírálták a Sztójadinovics-kormányt. Hangoztatták, hogy a horvát kérdés szak alkalmazása nélkül kell megoldá-
regerstanács Sztójadinovics miniszter javaslatára betöltötté a három lemondó miniszter tárcáját. Igazságügyminiszter Miskutin neveztek ki, Jankovics Gyurcanéknél miniszter átvette az erdőgazdálkodás minisztériumot, a népjóléti minisztérium vezetését pedig Kamenovics testvérei miniszterre bízták.

— Hitelt megoperálták. Berlini je-
szerint Hitler birodalmi vezér a birodalomban könnyebb gégeoperáción esett ki. Azokat a külföldi híreket, hogy súlyos gégetuberkulózisban szenved, a folják és rámutatnak arra, hogy a bírókancellár legközelebb Nürnbergben nemzetközi szocialista pártkongresszusot gyóbb beszédet fog mondani.

— Gyengékedés idején, különösen a rosszulletet szorulás vagy keresztfáj-
kozza, az enyhe és igen kellemes ter-
tes „Ferenc József” keserűvíz mindig könnyű székürítést és kielégítő emésztést szerez. Hires nőorvosok a legnagyobb mérem hangján irnak a valódi Ferenc József, mert ez a kritikus életkorban a szabb időn át alkalmazható anélkül, szerfelett kedvező hatása csökkenne.

— A lopott ekrazit bosszúja. Ga-
Ioan Glimboca községbeli lakos, aki a dinand-telepi vasgyárban dolgozott, m helyén ekrazitot lopott. Az ekrazitot kis csőbe tette bele és úgy vitte haza, hon ki akarta zsákmányát a csőből szamikor azonban ehhez hozzáfogott, az zít felrobant és az egész lakását elg-
totta. Gaspar Ioan a helyszínen meg-

— Autóbusz belerohant a vonatba. közelében egy autóbuszt, amelyen utas igyekezett az osztrák fővárosba, megtekintse a Dollfuss kancellár em emelt kápolnát, a vasuti átjárónál el egy személyvonat. Az autóbusz utasai hat meghalt, amuszonnegy pedig súlyos megsebesült. Mikor Ruckebauer zsef grinzingi vendéglős meghallotta, az autó halális áldozatai között ott fia is, hirtelen a szívéhez kapott és összeesett.

Pályázati hirdetés

Christuri róm. kat. hitközség e-
róm. kat. templomot szándékozik ép-
Christuron (Beba veche hitközség-
fiókjá), ugyszintén Beba veche új-
plomtornyot épít, mely munkákra p-
zatos hirdet. Pályázni szándékozó v-
közök a költségvetési irlapokat a
veche róm. kat. hitközség irodá-
kaphatók, ahol a tervek és feltételek
tekinthetők, az ajánlatok zárt és
csételt borítékban f. év szeptemb-
8-án, délelőtt 11 óráig a hitközség-
dájában beadandók, ahol fel les-
bontva és az eredmény kihirdetve.

Az ajánlatokhoz 5% bánatpénz el-
landó.

Beba veche, 1935. évi augusztus

Christuri róm. kat. hitközség
előljárása.

WIZO-KRL szüreti mulatsága szeptember elsején a Pacsirtamezőn

Szüreti játék, táncverseny, bábszínház, kuglizó, zsákbamaczka, bár

Délután 4 órakor gyerekeknek, este 9 órakor felnőtteknek.

B szökött feyenc gavallérosan autótárin hajtatott vissza a feyházba, ahol önként jelentkezett

Az erdélyi Bodon község falurossza volt Nagy Béla, aki végül is gyilkosságba keveredett. Az egész falu megkönnyebbülten fellélekzett, amikor a garázda legényt hosszabb szabadságvesztésre ítélték és az aiudi feyházban helyezték el. Nagy Béla — miként megirtuk — nemrég több más feyencel együtt megszökött a feyházból. A bujkálás azonban idegeire ment és azért elhatározta, hogy önként visszatér a feyházba. Titkos hegyi ösvényeken beszökött Targul-Muresre és felkereste ottlakó nővérét, akitől pénzt kért. A pénz birtokában megszökött egy taxisoffért, hogy menyiért venné el Aiudra. Ezer leiben állapodtak meg. Mikor beszállott

a bérautóba, bemutatkozott a sofförnek: — Nagy Béla vagyok, a bodoni gyilkos.

A sofför láthatóan megrettent, de Nagy Béla vigasztalta:

— Ne féljen, nem lesz semmi baja. Azért megyünk Aiudra, hogy ott önként jelentkezzem a feyházban.

Utközben szépen elbeszélgetett a kocsivezetővel. Délben az egyik falu vendéglője előtt megállottak és megebédelték. Nagy Béla gavallérosan kifizette a sofför ebédjét is. Aiudon az autó a feyház kapuja előtt állott meg. Nagy Béla kifizette az ezer lei viteldiját, elkészönt a sofförtől, aztán benyitott a feyházba, ahol nyomban jelentkezett.

Rejtélyes körülmények között megöltek Ausztriában egy német náciagítatót

A bajor-tiroli határon hétfőn reggel Reute község határában egy megkötözött férfi holttestét találták. Megállapították, hogy az illetőt előbb chloroformmal kábították el, azután pedig megölték. A vizsgálat megállapította, hogy az áldozat Leitermessenger János német állampolgár. Leitermessenger hosszabb időn keresztül tartózkodott Ausztriában, ahol nemzeti szocialista propagandát fejtett ki. Nemrég visszament Németországba, ahonnan azonban Reindl Ervin és Tusch Engelbert társaságában hamarosan visszatért osztrák területre. Megállapították azt is, hogy a három fiatal embert vasárnap este későn még együtt látták a határ-közelében. A csendőrség

Reindl Ervint és Tusch Engelbertet letartóztatta. Annyit beismertek, hogy vasárnap éjjel autón együtt mentek Leitermessengerrel, akire politikai okokból haragudtak. Az autón chloroformmal elkábították, azután megkötözték, majd kidobták az autóból. Azt tagadják, hogy fojtogatták volna. Nem is volt szándékuk Leitermessert megölni, csak el akarták kábítani. A csendőrség letartóztatta Mohrer János soffört is, aki azonban kijelentette, fogalma sincsen, hogy mi történt az autóban. Sötét volt és minden figyelme az utra irányult. A rejtélyes politikai gyilkosság ügyében a csendőrség folytatja a nyomozást.

— **Golumbovici marad a postaigazgató.** Jelentettük, hogy Golumbovici Victor kerületi postaigazgatót harmadszor is elhelyezték Timisoaráról. Miként előrelátható volt, Golumbovici Victor igazgatónak sikerült a fővárosban az áthelyezési rendeletet hatálytalanítani. A közlekedésügyi miniszter 55.475. számú rendeletével az áthelyezést visszavonta és Golumbovici Victor kerületi postaigazgatót állásában megerősítette.

— **Házasság.** Sosdeanu George betegpénztári tisztviselő, Sosdeanu Nicolae betegpénztári igazgató fia vasárnap, szeptember elsején Lugojel községben oltárhoz vezeti Gaspár Constanta tanitónőt.

— **Elmarad a kardostelepi árverés.** Megemlékeztünk róla, hogy több kardostelepi háztulajdonost az adóhivatal telekvásárlási illetékért árveréssel fenyeget. Az árverés elmarad, mert az érdekeltek hosszabb határidőt kaptak a kincstárral szemben fennálló kötelezettségeik rendezésére.

— **Leégett bucestii gyár.** Bucurestiből jelentik, hogy az ottani Sil butorgyár kigyulladt és teljesen leégett. A kár öt-hat millió lei. Az ügyészség szigorú vizsgálatot rendelt el és lefoglaltatta a gyár üzleti könyveit is, mert nincsen kizárva annak a lehetősége, hogy gyújtogatás történt.

* **Müller Vilma** okl. zenetanárnő, szülőneket és hegedűt tanít. II. ker., Str. Nou 6.—2. és 6. sz. villamos.

— **Felakasztotta feleségét a feltékeny cipész.** Marele Voivod Mihai községben Stan Jon cipészemester megfojtotta a feleségét és azután felakasztotta a holttestet, hogy öngyilkosság látszatát keltse.

MUSOLINI MEGBIZOTTJA PÁRIS. Balbo marsall, Tripolis kormányzója, tegnap délután két órakor repülőgéppel érkezett Párisba. Balbo kijelentette, hogy magánember érkezett. Ezzel azonban francia politikai körökben a főtasságot tulajdonítanak Balbo pártjának, amelyről azt állítják, hogy már néhélőtt tervezték. Hír szerint Balbo Párisban különleges megbízatásával a francia fővárosba. Balbo marsall visszatér Rómába.

A párisi püspök bérmakörutón. Pacha metropolitánus püspök tegnap Radnára utazott honnan ősi bérmakörutójára in. Apüspök szerdán Bulci, csütörtökön Svársin községben osztja ki a bérmelését, majd visszatér Radnára szeptember elsején résztvesz a nagy

marseillei királygyilkosság tárgyalásán az Aix en provencei esküdtbírók töbri másodikára tüzte ki. A tárgyaláson a letartóztatásban levő Králj és Pospisil jugoszláv terroristák, mint bűnrészesek szerepelnek. Védők felebbezést intéztek a tárgyalás kitüzése ellen a táblához és azt állítják, hogy az ügyben az esküdtbírók nem illetékesek.

A vasutasok érettségi nélkül is tevékenykednek a közlekedésügyi miniszter vezérgazgatósága néhány hónapja kiadott rendeletet adott ki, amely szerint állami vizsgát csakis középiskolai vagy egyetemi végzettséggel bíró vasutasok tehetnek. Most kiegészítő rendelet látnovilágot, amely megengedi, hogy állami vizsgát olyan vasutasok is tehetnek, akiknek csak négy középiskolájuk van. Már a tizenegyedik fizetési osztályban vagy harmadik fokozatában vannak a vizsgálat október elsején kezdődik meg és a vizsgára bocsátás iránti kérelmek benyújtásának határideje szeptember 15.

Az újabb adományok a rokkant fővárosi részére. Schneider József rokkant főhadnagyról irt soraink szerint találkoztak olvasóinknál, szívesre valló bökézséggel siettek a szerencsétlen embernek és csak a segítségére. Naponta újabb adományok érkeznek részére. Így H. V. száz leit, P. L. olvasónk pedig száz leit adományozott Schneidernek. A pénzadományt köszönettel fogadjuk.

Az éresemre vert műkedvelő muzsikusi. Vasárnap hajnalban kisebb társaság mulatott a Sziget-Szlávik-vendéglőben. A társaságban József vasutas muzsikát, műkedvelő zenész. Reggel hat órakor kezdte a mulatozást és haza akart menni, Erre a Bók a-fivérek rátámadtak, mert a részeg legények elől el akartak menni, még az utcán is utána mentek, míg verték, míg elájult. Egy rendőrfőnök ráakadt a szerencsétlen fiatalemberre és a mentők a Bega-szatóriumba vitték. Állapota rendkívül súlyos, a belső sérüléseket is szenvedett. A gyógyíthatatlan megindult az eljárás.

Az öngyíthatatlan betegsége miatt a. A második kerületi Iris-utában lakásán Nagy Etel hetvenkét éves any felakasztotta magát és meghalt. A holttestet a közegészségügyi hatóság az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Az öngyíthatatlan betegsége miatt a. A második kerületi Iris-utában lakásán Nagy Etel hetvenkét éves any felakasztotta magát és meghalt. A holttestet a közegészségügyi hatóság az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Az öngyíthatatlan betegsége miatt a. A második kerületi Iris-utában lakásán Nagy Etel hetvenkét éves any felakasztotta magát és meghalt. A holttestet a közegészségügyi hatóság az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Mária királyné Banlocon.** Mária anyakirályné tegnap este a Simplon-vonathoz kapcsolt szalonkocsijában városunkba érkezett. Az anyakirályné, akit a negyedik kerületi pályaudvaron a helyi hatóságok képviselői fogadtak, autón tovább utazott Banlocra, ahol vendége lesz leányának, Erzsébet görög királynénak. Valószínű, hogy a közeli napokban Carol király városunkon keresztül ugyancsak Banlocra utazik nővére meglátogatására.

— **A főpolgármester hivatalában.** Coman Augustin főpolgármester, aki a múlt hét elején hivatalos ügyekből kifolyólag a fővárosban, majd négy napon keresztül Balcicban tartózkodott és ott megtekintette a város nyári gyermektelepét, tegnap este hazatért.

— **Ma: magyar ifjak választmányi ülése.** A Magyar Párt ifjusági szakosztálya értesíti tagjait, hogy ma, kedden este pontosan kilenc órai kezdettel rendez választmányi ülést tart. Az ülésre az egyesület vezetősége kéri a tagok pontos és minél nagyobb számban való megjelenését. Az ülés napirendjén többek között a szeptember elsején a Petőfi-csárdában megrendezendő nagyszabású táncmulatság megrendezése szerepel. A mulatságra az ifjuság szorgalmasan vegzi az előkészületeket és remélik, hogy ez a táncmulatság a nyárvégi szezon kiemelkedő eseménye lesz.

— **Fényesen sikerült a Lipovai Polgári Dalkör népiünnepélye.** Kötűnő műsor mellett a nagyszámú közönség nagyon jól érezte magát a hajnalig tartó táncmulatságon. A strandünnepély fénypontja volt a dalos és műkedvelő verseny, amelyek a győztesei a következők: A dalosverseny győztesei: 1. díj: A Fratellai Magyar Dalkör. 2. díj: Siria Dalegyelet, 3. Frohsinn, lipovai német dalkör. A műkedvelők versenye győztesei: 1. díj: A Timisoarai Róm. Kat. Munkásszövetség műkedvelői gárdája, „A Lux” című mulatságos vigjátékka, amelynek a szereplői a következők voltak: Varga Hermína, Gvènes Erzsi, Váci Elza, Apró Béla, Tóth János, Béres Ferenc. Megérdemelten nyerték az első díjat. Külön elismerést érdemel Radulovits Gusztáv, aki kétvéli távollét után újra visszatért közéjük átvéven a rendezést és kitűnő gárdáját már is győzelemre vitte.

MOZI

Elhalasztották a Forum kilakoltatását. Megirtuk, hogy a helybeli járásbírósgat Trasser Miklós háztulajdonos kérelmére elrendelte a Forum-mozi kilakoltatását. A kilakoltatásnak tegnap kellett volna megtörténnie. A járásbírósga döntése ellen a Forum-mozi tulajdonosa felebbezést jelentett be. A felebbezés ügyében a törvényszék tegnap tüzte ki a tárgyalást. A kilakoltatási perrel a törvényszék nem foglalkozott érdemben, hanem annak tárgyalását szeptember 9-re halasztotta el és ifj. Kálmán Béla dr. kérésére a tárgyalásig felfüggesztette a kilakoltatást.

Mozik műsora

Kedd, augusztus 27.

Apolló-mozi: Minden poklon keresztül.

Capitol-mozi: Bucsukeringő.

Select-mozi: Minden poklon keresztül

Színház

A magyar nyári szinkör Csora:

Kedden este 9 órakor: Történnék még csodák.

Szerdán este 9 órakor: Történnék még csodák.

**PERT NYERT A KALOCSAI ÉRSEK-
SEG JUGOSZLAVIA ELLEN.** A háború után a jugoszláv kormány a kalocsai római katolikus érsekségnek a Bácskában levő birtokait lefoglalta és széjjel osztotta. A kalocsai érsekség ezért tizennégy millió arany korona erejéig pert indított a jugoszláv állam ellen. A párisi vegyes döntőbíróóság megítélte a tizennégy millió aranykorona kártérítést és egyben kötelezte a jugoszláv államot arra is, hogy ezen összeg után 1919-től számítva, a törvényes kamatokat is megfizesse az érsekségnek.

* **Beiratások az állami magyar nyelvű fiugimnáziumba** (Capitol-mozival szemben, kereskedelmi iskola épületében, II. em.), a rendes és ismétlő tanulók számára augusztus 26. és 31. között lesznek. Évi tandíj 1550 lei, mely összegből beiratáskor 650 lei fizetendő, a hátralékot március hó végéig lehet fizetni. Az első osztály felvételi vizsgáját, valamint a javító vizsgákat szeptember 2-ikán tartják meg. Ezekre a vizsgákra jelentkezni szintén augusztus 26. és 31. között lehet. Az első osztályba csak 50 tanuló vehető fel.

**„BÉRCZI“-féle gép-
és győrsirőszakiskolában
ivoda-kiképző
TANFOLYAMOK: IV., Bul. Carol 14**

— **Köszönet az áldomásért.** Radnán Mihály Miklós földműves 2800 leierét eladta a tehenét. A jó vásár örömeire áldomásra hívta meg a koresmába Turu Vasile és Toderem Petru nevű barátait. Mikor az áldomás végén mámorosan hazaballagtak, a két cimbor a megrohanta Mihály Miklóst alaposan elverte és elrabolta a pénzét. Mihály Miklóst súlyos sérüléseivel kórházba szállították, két társát pedig tartóztatták.

Az igazgatóságok által előírt
tankönyvek
író- és rajzszerek legolcsóbban
Libr. „Galambos“ cégnél
szerezhetők be.

— **Elő fátyla.** Borzalmas szerencsétlenség történt a Targoviste közelében levő Razvadul de jos községben, ahol Mierla Andrei pékségének sütőkemencéjét földgázzal fűtik. A földgázvezeték azonban megsérült és a gáz nagy mennyiségben beszivárgott a kemencébe. Mierla Andrei pékmester ezt nem vette észre és begyújtott a kemencébe. A következő pillanatban hatalmas láng csapott ki a kemence ajtaján és meggyújtotta a szerencsétlen ember ruháját. Mierla mint egy égő fátyla rohant ki az udvarra, ahol elfojtották a lángokat. A szerencsétlenség következtében rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett egész testén és haldokolva szállították kórházba.

* **A beiratások Timisoara IV. kerületi katolikus elemi fiúiskolába az új tanévre** szeptember 1—10-ig, délelőtt 9—12-ig és délután 4—7 óráig az új iskolában tartanak meg. Az I. osztály tanulójának: 1. keresztlevelet, 2. születési anyakönyvi kivonatot és 3. oltási bizonyítványt be kell mutatniok.

Foto-amateurök!
Figyelem!
Vásárolják az
AGFA Premium-filmet
Káldor fotoszaküzletben
C. Bratianu 3

* **Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. Értelmezhetőnek 20 százalék engedmény.**

Sport

Az Ilsa uszói négy új országos rekordot teremtettek a kétnapos eforiai uszóversenyen

Az Eforián megtartott országos uszó-bajnokságokon az Ilsa uszói óriási sikerrel szerepeltek: 9 bajnokságot nyertek s 9 második helyezést értek el, 4 számban országos rekordot állítottak fel. Ezzel a kitünő szereplésével Ilsa az első helyet foglalja el az ország uszósportjában, mert nemcsak a legtöbb bajnokság birtokosa lett, hanem uszói oly kiváló időket értek el, amelyekkel a legjobban megközelítik a nyugateurópai eredményeket.

A vasárnap eredmények a következők: 50 m. férfi gyors: 1. Püllök (Ilsa) 27.6 mp., 2. Bohunitzky (Ilsa). 400 m.: 1. Kelemen (Tg.-Mures) 5 p. 36 mp., 2. Pascu (U). 800 m.: 1. Pascu Rusu (U) 12 p. 45 mp., 2. Sárosi (Tg.-Mures). 4×100 m. gyors staféta: 1. Ilsa 4 p. 35 mp., országos rekord. 4×200 m. staféta: 1. Targu-Mures 10 p. 57 mp., 2. Ilsa. 100 m. hátuszás: 1. Aranyossy (U) 1 p. 19 mp., országos rekord. 100 m. férfi melluszás: 1. Fischer (Ilsa) 1 p. 22.4 mp. A női bajnokságokban a 100 m. gyors: 1. Sallay (Ilsa) 1 p. 27.2 mp., 100 m. női hátuszás: 1. Perlaki (Tg.-Mures) 2. Stein (Ilsa). 200 m. női hátuszás: 1. Perlaki (Tg.-Mures). 3×100 m. női staféta: 1. Targu-Mures, 2. Ilsa. Vízipólóban a fővárosi válogatott csapat 4:3-ra győzött az erdélyi válogatott ellen.

A hétfői eredmények a következők: 400 m. női sprint: 1. Sallay 7.21 p. (Ilsa), 2. Nagy (Targumures). 3×100 m. férfi gyors: 1. Ilsa 3.56 p. (Fischer—Püllök—Bohunitzky), országos rekord. 200 m. férfi sprint: 1. Püllök 2.30 p. (Ilsa), országos rekord, 2. Bohunitzky (Ilsa), 3. Kelemen (Targumures). 50 m. női sprint: 1. Sallay S. 0.36.2 p. (Ilsa), 2. Bucur (U). 1500 m. férfi sprint: 1. Kelemen (Targumures) 23.06 p., országos rekord. 200 m. férfi melluszás: 1. Aranyossy (U.) 3.06.8 p., 2. Fischer (Ilsa) 3.07 p. 4×50 női sprint: 1. U. 3.37.4 p., országos rekord, 2. Ilsa (Sallay—Klein G.—Lebovits—Stein). 100 m. női melluszás: 1. Szatmáry (Targumures) 1.41.2 p., 2. Lebovits (Ilsa). 100 m. férfi sprint: 1. Püllök (Ilsa) 1.03.7 p., országos rekord, 2. Bohunitzky (Ilsa). 100 m. férfi sprint a fővárosi nagydíjáért: 1. Püllök (Ilsa) 1.04.7 p., 2. Bohunitzky (Ilsa). Müugrás: 1. Lascu (CFR, Bucuresti), 2. Sibianu (Ilsa).

Az Ilsa versenyzői ma, kedden éjjel 12 órakor érkeznek a bucurestii gyorsal. Az ittmaradt vízipólócsapat fényes fogadtatást rendez a negyedik kerületi állomáson. Ezután is felkérjük az uszószakosztály tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Bajnoki és barátságos mérkőzések, mely utóbbiak közül az egyik barátságatlan verekedésbe fulladt

Városunk csapatai szorgalmasan készülődnek a bajnokságra. A legtöbb egyet már kipróbálta csapatát, amely a bajnokságban szerepel. Érdekes mérkőzést játszottak le az Electrica és a zöld-fehér csapat. Az Electrica igen jó benyomást keltett és végül is 3:0 (2:0) arányban simán győzött a zöld-fehérek ellen. Barátságos mérkőzést játszottak a munkások és a Rapid csapata is. Az izgalmas mérkőzést a munkáscsapat nyerte meg 6:3 eredménnyel. A CFR a Galvani ellen győzött 9:0 arányban, míg a Fratelia a Progresul verte 3:1-re. A szokásos verekedés nem maradt el az egyik külföldi pályán. A Vulturi és Hajduk tartalékcsoportainak mérkőzésén a meceset vezető Balajti, aki a

Vulturi intézője is, nekítámadt az egyik Hajduk-játékosnak, mire a közönség betódult a pályára és helyben hagyta Balajti intézőt. A verekedés miatt a tervezett Vulturi—Hajduk barátságos mérkőzés elmaradt.

Jimbolian

a lila-fehérek 11:0 (6:0) eredménnyel legázolták a tréning nélkül kiálló Jimboliana csapatát.

Petrosaniban

a helybeli Banatul a Crai Iovan csapatával játszott bajnoki mérkőzést. A nyugati ligabajnokság döntő mérkőzését ismételten a Crai Iovan csapata nyerte meg 2:1 (1:0) eredménnyel és ezzel a craiovai csapat véglegesen megnyerte a nyugati liga bajnokságát.

a júlvi Parangul CFR csapat 3:1-re győzött az UDR ellen. A júlvi völgyi csapat szépen játszott.

az ottani csapat a verseci Világ látta vendégül. A detai csapat a küzdelem után 4:3 arányban győzött.

a Vulturi Textila 4:3 arányban győzött meg az oradeai vasutascsapatot.

a Miclea-serleg mérkőzés döntője Gloria nyerte, amely az ottani csapatot döntetlen féldő után verte.

a CAO 10:0-ra győzött az erdélyi válogatott ellen, amely nem volt ellenfél.

a török Galata Seraj vendégszere török csapat a Juventust 3:2-re verte, de az Unirea-Tricolor csapata (3:0) arányú vereséget szenvedett.

Uj repülési rekord
Delmotte ismert francia repülőgépversenyző pilóta háromszáz lóerős motorral szerelt gépével ezer kilométert repült óránkénti 450.382 kilométeres sebességgel. A régi világrekord 400 kilométeres sebesség volt.

Leprában megbetegedett egy aradi futballista

Pepoli József, az aradi munkás volt játékosát, aki mint olasz pilóta három év előtt visszatért jába és Genua FC csapatában játszott, hírek szerint megkapta a leprát, amely betegséggel az aradi lepratelepre szállították.

Kikapott a válogatott Németország

A tartalékos román válogatott csapat erfurti mérkőzése elé a hírsportkörök nagy aggodalommal néztek és ez az aggodalom jogos volt, mert a német válogatott 4:2-ban győzött. A román válogatott kosa minden erejüket beleadva nyertek, de még így sem tudták a vereséget elhárítani. A román csapat góljait Bai és Valcov Petea szerezte. A mérkőzésen Beke megsérült és súlyosabb természetű sérülést szenvedett. Az elvesztett mérkőzés után a román szövetség sürögnyögve kérte Bodnár és Szaniszló II. Stockholmba kiküldését.

A budapesti nemzeti bajnokság eredményei

Budapesten vasárnap megkezdődött a nemzeti bajnokság, amelynek eredményei a következők: Ferencváros—Ujpest 10:3 (4:2), Hungária—Nemzeti 1:0, Ujpest—Budai 2:0 (1:0), Ujpest—Török 5:2 (2:2), Soroksár—Phöbus 5:4 (4:2), Szeged—Soproni 3:1 (2:0), III. ker. FC—Budai 3:2 (2:0).

A Románia körüli kerékpárverseny
első napjának győztese Niko Iovian bulgár kerékpáros volt, míg második és harmadik két lengyel volt. Negyediknek Davidov juvén versenyző, míg ötödiknek Hra Roman versenyző futott a célba. A kerékpárversenyben első napon Románia győzött.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAP

Szeptember 1-én megnyílik a

**FRANCIA
NYELVISKOLA**

Dr. Wernerné vezetése alatt

D. e. gyerekek részére hat éves korig, d. u. iskolás-
gyermek számára ♦ Beiratások augusztus 26-tól

Timisoara III., Strada Treboniu Laurean 3.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Álláskeresők szavankint 2, lejt fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbéli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Begolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Ceta Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrica; Kard trafik, Piața Traian és Str. Mercsarok. Principele Carol; Marc trafik, Piața Küttl. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Ha szép akar lenni,

használgon K U L K A-féle liliom-fejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz” I., Piața I. C. Brătianu

Alkalmazás

Ondoláló

és manikűröző felvételek. Ehling, II., Brancoveanu-utca 7. (3262)

Kifutó, biciklivel

kétnapra és tanonc azonnal felvétetik. Rédei rádió-üzlet, Bulev. Carol 14. (3271)

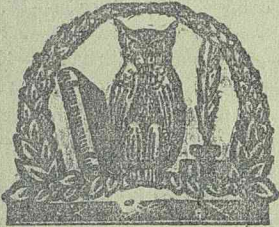
Mindenes szakácsnő

vidéki háztartásba kerestetik. Cím a kiadóban. (3274)

Állás keres

Bejárónői állást

keresek, lehetőleg kifőzdébe. Cím a kiadóban. (3166)

Fordító-irodám

I., Piața Brătianu 3. sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár Bucaresti és Timisoara város volt első fordítója.

Jó bizonyítványokkal

rendelkező perfekt szakácsnő állást keres, szeptember 1-re. Vidékre is megy. Fratelia, III. utca 58, Pálóczy. (3266)

Az ország egyetlen vendégipari szaklapja a Gazeta Restauratorilor Vendéglősök Lapja

megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendég iparos asztalán!

Német kisasszony.

aki a román nyelvben teljesen perfekt, nagyobb gyermekek mellé mint házitanonőnek vagy nevelőnőnek ajánlkozik. Cím a kiadóban. (3280)

Perfekt német kisasszony

pedagógiai ismerettel, szeptember 1-re gyermekek mellé, ajánlkozik. Cím a kiadóban. (3276)

Állás-vétel

Kerestetik

ezüst evőeszköz, 6 vagy 12 személyes. Cimeket a kiadóba kérek. (3267)

Zálogcédulát

minden értékről, törmelék aranyat, ezüstöt, briliáns ékszert, régiségeket, szőnyegeket a legmagasabb árban vesz Sternberg, Mercy-utca. (711)

Eladó

jó állapotban lévő Raleigh motorbicikli, 500 ccm., oldalkocsival együtt. Karner, IV., Str. Brătianu. (3233)

Olcsó kölesön

kapható I. helyen betáblázásra és kereskedelmi váltóra, minden tételösszegre. Bővebbet „Belgiana” A. G. Timisoara I., Str. Eminescu 6. (3277)

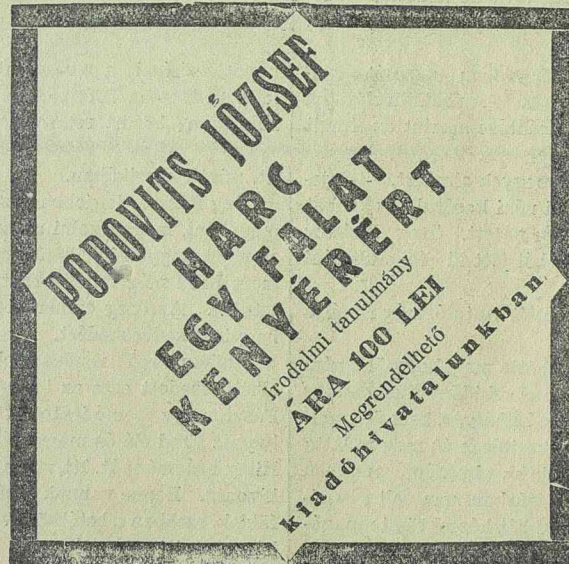
Bakás

Modern 3 szobás

erkélyes lakás november 1-re kiadó. Papneveldei bérpalotában. I., Lonovici-utca 2. (3279)

OLLA a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Ez az, ami

minden gyümölcsésznek
minden kertésznek
minden szőlőgazdának
minden gazdálkodónak

nélkülözhetetlen

Növényvédelem és Kertészet

szakfolyóiratok a legmegbízhatóbb munkatársak.

Megjelenik havonként 1 Növényvédelem és 1 Kertészet. A két lap együttes előfizetési ára: negyedévre 100—, félévre 200—, egész évre 400—lei. Minden számhoz kitűnő színes mellékletek, rengeteg szakrajz és illusztráció.

Az előfizetők alábbi 4 könyvet: 1. Horn János: Gyümölcsfák nyesése. 2. Urbányi: A gyümölcsfák betegségei. 3. Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket. 4. Sántha: A szőlő kártevői.

Önköltségi áron 80— leiért kapják.

Kedvezményes áron csakis a 4 kötet együtt vehető át. Darabonként 36— leibe kerül. Kérjen mutatószámot (5 lei bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara. Lapelőfizetések ugyanezen címre küldendők.

Különléte

Iskolás leánya

uri családnál ellátást nyerhet. III. ker. morandului-utca 4. Magyar, német, f. társalgás. Cím a kiadóban.

Szilvalekvár-,

aszaltszilva-, dióüzlethez tökéletes társaság. Cím a kiadóhivatalban.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

2 kosztosdiákat

12—14 éveseket, teljes ellátásra vállalkozók, IV., Alex. Vlahuta 4.

Négy diákot

teljes ellátással, fürdőszoba használatával, felvesz állami hivatalnok özvegye. Meissné, I., Paul Chinezul 1.

MA

előfizet havi het

— (tisztviselőkn

nyugdíjasoknak

telért a Déli Hírlap

akár telefonon (2-

akár levelezőlap

(Timisoara, I., Pi

I. C. Brătianu 3)

nyomban meginc

jük címére úgy, ho

a hónap végé

INGYE

kapja korán reg

lakására kézbesít

vidéken pedig szin

a legelső reggeli v

nat beérkezése ut

kézbesítőink ut

Történnnek még csodák

csodaszép, mulatságos, látványos operett van műsoron

kedden é

szerdái

este 9 órakor

a sörgyárudvari nyári szinkörb